

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gasety Lwowskiej obejmuje dopieslenia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w pół kolumnie (drukem garment) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 hr. mon. konw. Za większe listy płać się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsce zajmie. Redakcyja Gasety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmałości, planu ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gasety z Dodatkiem i Rozmałością za kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamtce lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Sobota

N° 65.

1. czerwca 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Sir Robert Peel w izbie niższej o wojnie między Montevideo i Buenos-Ayres. — Bil do zniesienia cła od wełny zagranicznej. — Nota lorda Aberdeen w przedmiocie wcielenia państwa Texas do Stanów Zjedn. Ameryki półn.

Francyja: Izba parów ciągle ustawą o nauce podrzędnej zajęta. — Izba deputowanych zakończyła rozprawy nad wnioskiem do ustawy o reformie więzień i przyjęła tę ustawę. — Pismo księcia Joinville o marynarce francuzkiej.

Belgija: Pogląd na rozprawy izby reprezentantów w przedmiocie celi dyferencyjalnych.

Holandyja: Cła dyferencyjalne belgijskie.

Państwo Papiéskie: Znowu wyrok na 41 osób o bunt przekonanych.

Kraków: Zgromadzenie reprezentantów na dzień 3. czerwca. — Majówka dla artystów dramatycznych krakowskich.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Białej. — Z Gdańska.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej d. 17. maja zajmowano się przez niejaki czas rozmaitymi petycjami; następnie pan Ewart nadmienił o składzie rzeczy nad rzeką La Plata, i zapytał pierwszego ministra, czy można mieć nadzieję, że angielski i francuzki rząd interwenijować będzie w walce między Buenos-Ayres i Montevideo, która handlowe interesa Anglii i Francyi na tak wielkie naraża niebezpieczeństwo, i czy handlowi na rzece La Plata znówu wolność przywróci?

Sir Robert Peel odrzekł: »Ubolewam, że między Montevideo a Buenos-Ayres jeszcze

ciągle trwa wojna, zwłaszcza że się takowa najokropniejszóm okrucieństwem charakteryzuje i nie ma wielkiej nadziei, aby się prędko zakończyła. Z resztą na wszelki wypadek, jeźliby pod względem angielskich poddanych zaszło jakie naruszenie prawa narodów, tedy rząd postanowił nieodzownie bronić ich w potrzebnym razie nawet użyciem przemocy; ale pókad takowe naruszenie prawa narodów nie zaszło, potąd nie widzi się rząd spowodowanym do interwenijowania. Ani wątpić, iż bardzo jest pożądaną rzeczą, aby te kroki nieprzyjacielskie raz ustały. Z tego powodu Anglija i Francyja ofiarowały partyjom toczącym wojnę swoje pośrednictwo, które jednakże tylko przez jedną z nich zostało przyjęte. Mam wszelki powód do wierzenia, że Francyja w tej kwestyi jest zupełnie tegoż samego zdania. Jestto ze wszech miar w zakresie możliwości, wszystkim tym nieprzyjacielskim krokom zbrojną interwencyją położyć tamę; ale w tym przypadku należałoby zapuścić się aż w zajęcie wojskiem i w administracyję tegoż kraju, aby temu wmiészaniu się nadąć skutek trwały, gdyż bez wątpienia wszczęłaby się walka na nowo, skoroby interwenijujące wojska odeszły. Nawet przykład ten byłby niebezpiecznym, gdyż inne potężne państwa poszłyby za tym przykładem, i również zaczęłyby się mieszać do wewnętrznych spraw państw mniej potężnych; azatém już z tego względu podobne mieszczenie się jest rzeczą wielkiej wagi.

Postanowienie bilu, którym cło od wprowadzania wełny całkiem zniesiono, spowodowało pana Gladstone na témże posiedzeniu do poparcia tego przez ministrów z powodu pomyslnego stanu finansów zaproponowanego rozporządzenia. Zaleca on takowe z powodu zysku, jaki się na przyszłość dla angielskich producentów z tąd olazuje, gdyż urzędowe wykazy poświadczają, że wywóz wyrobów wełnianych zawsze się zmniejszał, ile razy cło od wprowadzania wełny podwyższono. Angielska i za-

graniczna welna nie są takimi artykułami, któreby z sobą szły w zawody, i z którychby pierwsza opieki cła wymagała. W końcu posiedzenia przeszedł ten bil przez wydział.

Dzienniki londyńskie zawierają korespondencyję, która się z powodu wcielenia rzeczypospolitej tesańskiej do Zjednoczonych Stanów między rządami Anglii i północnej Ameryki toczyła, a którą pan Tyler, prezydent Zjednoczonych Stanów wraz z zawartym już traktatem senatowi przedłożył. Pomiędzy objętymi tą korespondencyją papierami, znajduje się nota lorda Aberdeen, objawiająca w tej kwestyi zdanie rządu angielskiego, które dla wykonania tegoż właśnie co zawartego traktatu nie koniecznie pomyślnie wypada, i które zapewne było jednym z głównych powodów, że senat temuż traktatowi ratyfikacyję odmówił. Pan Pakenham, angielski pełnomocnik doręczył tę notę pod dniem 26go lutego r. b. panu Upshur owczesnemu sekretarzowi Zjednoczonych Stanów północnej Ameryki. Treść onęj opiewa jak następuje:

»Z urzędu spraw zagranicznych 26. grudnia 1843. »Sirl Ponieważ w ostatnich czasach panowało w Zjednoczonych Stanach wielorakie oburzenie na domniemane zamiary Wielkiej Brytanii pod względem rzeczypospolitej tesańskiej, przeto sądzi rząd Jej królewskiej Mości za rzecz stosowną, zbiedz na zawsze te wszystkie płonne, wobieg puszczone pogłoski, którym rząd Zjednoczonych Stanów, co się tyczy polityki Wielkiej Brytanii wiarę dawać się zdaje. Lecz polityka ta jest prosta i jasna i może być w kilku słowach wyłożoną. Wielka Brytania — uznana niepodległość rzeczypospolitej tesańskiej, a gdy się to już raz stało, więc pragnie, aby wszystkie mocarstwa, a mianowicie Meksyk przecie raz formalnie tę niepodległość uznały. Lecz to żądanie nie polega na żadnym samolubnym interesie, któryby przewyższał ów interes, jaki nam powszechne rozszerzenie naszych handlowych stosunków do innych krajów nakazuje. Jesteśmy przekonani, iż uznanie niepodległości tesańskiej przez Meksyk przyniesie korzyść obudwóm krajom, a ponieważ nas dobry byt obu krajów obchodzi, tedy staraliśmy się sami nakłonić rząd amerykański do uznania niepodległości państwa Texas. Ale tak postępując, nie mamy żadnych skrytych zamiarów, nie chcieliśmy sobie zastrzedz ani osobnych korzyści w Meksyku i w Texas, ani nawet co się tyczy niewolnictwa w tym ostatnim kraju, chociażbyśmy sobie życzyli, by takowe było zniesione. Wyznajemy otwarcie, iż pragniemy zniesienia niewolnictwa

w Texas, równie jak w każdym innym kraju i cieszylibyśmy się, gdyby uznanie tegoż państwa przez Meksyk pociągnęło za sobą zobowiązanie rzeczypospolitej tesańskiej do zniesienia niewolnictwa w całym swoim okręgu; nie będziemy jednak usiłowali dopiąć takiego celu bezprawnem mieszaniem się i niefortunnym przywłaszczeniem sobie jakiejś przewagi.«

Chociaż lord Aberdeen w tej nocie zaprzecza tylko podsuwane Anglii zamiary, jakoby ona za pośrednictwem Texas chciała na być wpływu na Zjednoczone Stany, wszelako okazuje się w takowej, że uznanie niepodległości tej rzeczypospolitej jest podstawą, na której Anglija swoje usiłowania o zniesienie niewolnictwa opiera. Już przeto samo nie można się łatwo spodziewać, aby się rząd angielski zgodził niezwłocznie na to wcielenie państwa Texas, niezważając nawet na zobowiązania się, jakie toż państwo względem innych mocarstw jak n. p. Anglii i Francji na siebie przyjęło, gdy te jego niepodległość uznały, a któreby Angliję do protektacyi upoważnić mogły. Tymczasem nasze dzielniki szkalują w straszny sposób rząd amerykański i wystawiają zawsze postępek dyplomatów amerykańskich, którzy tę ugodę zawarli, jako zupełnie niepolityczny i niemoralny.

Lordmajor dał dnia 15. maja w Mansion-house dla ministrów zwyczajną jak każdego roku ucztę, na której także pewna liczba członków parlamentowych się znajdowała. Sir Robert Peel miał dziękczynną mowę, gdy lordmajor za pomysłość ministrów wychylił toast, i rzekł w niej między innymi: »Mam nadzieję, że istujące tak szczęśliwie między rządem a miejskimi władzami porozumienie trwać nieprzestanie, i że żadną różnicą politycznego zdania zamąconém nie będzie. My jako ministrowie chlubiemy się tém, gdy zaufania i życzliwości obywateli tego wielkiego miasta doznajemy i na takowe zasługujemy. W pełnieniu publicznych powinności naszych dążyliśmy ciągle do tego, by naszego wielkiego wpływu użyć do utrzymania powszechnego pokoju; staraliśmy się usunąć zawiść i nieprzychylność, które mąciły stosunki do innych dworów, bez ubliżenia wczémkolwiek interesom lub godności naszego kraju przez przyzwolenie, lub wdawania się w kompromis. Jeżeli ze wszęch miar w niektórych stronach świata zaburzony był pokój, tedy przynajmniej pocieszamy się tém, że podczas naszego zarządu świećność angielskiego oręża nie przycmioną pozostała. Staraliśmy się udowodnić, że właśnie ten kraj, który utrzymuje swój honor pa-

liczny, czyni nie tylko najpiękniejszy zaszczyt awemu charakterowi i swojej godności, ale zachowuje oraz najdokładniej zasady prawdziwego zarządu państwa.

Na posiedzeniu towarzystwa repealistów w Dublinie dnia 13go maja zapowiedział pan O'Neil Daunt, że na przyszłym zgromadzeniu zaproponuje uchwałę przeciw zniesieniu posady lorda namiestnika, gdyż lud Irlandyi uważałby za haubę i poniżenie takowy postępek rządu, przez który tylkoby to nastąpiło, iżby się jeszcze bardziej pomnożyła liczba mieszkających za granicą bogaczy, i jeszcze bardziej osłabiłoby się przywiązanie ludu do Wielkiej Brytanii.

O pożarze wielkiego teatru w Manchesterze d. 7. b. m. donoszą, co następuje: Ogień wybuchnął zrana o godzinie szóstej, a płomienie ogarnęły wszystko z taką szybkością, iż w przeciągu półtoręj godziny z całego ogromnego gmachu już tylko nagie mury pozostały. Przez obalenie się łóż i galeryj został jeden urzędnik policyjny i czterech lub pięciu robotników skalczonych. Tylko część garderoby uratowano. Jakim sposobem powstał ten ogień jeszcze nie wysłędzono. Na uwagę zasługuje to, że poprzedniego wieczora także w Liwerpolu podczas przedstawienia pożar wybuchnął, który jednakże jeszcze zawczasu ugaszono. Gdy uderzono na trwogę, masami ciskała się ku drzwiom publiczności, jednakże powróciła na swoje miejsce, gdy o uchyleniu niebezpieczeństwa oznajmiono.

Francyja.

Izba parów przyjęła na awém posiedzeniu dnia 17go maja różne poprawki, które się głosowanego już artykułu wniosku do ustawy o nauce podrzędnej dotyczą. I tak uwolniła uczniów szkoły politechnicznej od dyplomu bakałareatu umiejętności, a wszystkich kandydatów do bakałareatu literatury, którzy mają lat przeszło 25, od poświadczeń naukowych. — Następnie zastosowanie artykułu 20 pod względem władz mających rozdawać stopnie, zawiesiła na trzy lata. — Co do drugiego oddziału tegoż artykułu, przyjęła izba po dość żywej dyskusyi poprawkę barona Thénarda, który żądał opuszczenia tego oddziału, przyczém tenże od ministra publicznego oświecenia był wapiérany. Potóm przystąpiono do dyskusyi drugiego oddziału pod tytułem II., który o postanowieniu kary opiewa. Na artykuły 21, 22 i 23 głosowano bez dyskusyi. Artykuł 24, którym jurysdykcyję królewską

publicznego oświecenia zniesiono a zatwierdzonym ostatecznie ustawą akademicznym radcom pozwolono tylko prawo karania naganą, odesłano napowrót do komisyi.

Zaproponowany na posiedzeniu izby deputowanych dnia 17go maja przez pana Gustawa de Beaumont dodatkowy artykuł, do którego także ministeryjum i komisya się przychyliły, a którym postanowiono, aby nowego systemu więzienia odosobnionych celi do politycznych przestępstw, na które podobnież kara więzienia opiewa, a w szczególności do wykroczeń dziennikarskich nie zastosowano, został przez izbę bez dyskusyi zezwolonym; zaproponowana zaś przez pana Joly poprawka, którą zażądano, aby ten wyjątek także na zakazane towarzystwa, ukrywanie broni i na koalicyje robotników rozciągnięto, została znaczną większością głosów odrzuconą. Izba zdążyła na tém posiedzeniu w dyskusyi nad ustawą więzienia aż do końca czwartego tytułu, i przyjęła między innymi także to postanowienie, aby z dochodu od roboty areztantów, dla osądzonych do robót publicznych 3/10, dla osądzonych na zamknięcie 4/10, a dla skazanych na prostą karę więzienia 5/10 części zostawiano. Pozostaje więc jeszcze tylko piąty tytuł, który się upoważnień dyrektorów więzienia czyli przełożonych i karności dotyczy.

Na posiedzeniu dnia 18go maja zakończyła izba deputowanych dyskusyję nad wnioskiem do ustawy o reformie więzienia, który 231 głosami przeciw 128, a zatem większością 103 głosów przyjęto. Jestto widocznie jedna z najważniejszych ustaw, nad którymi na tém posiedzeniu w izbie deputowanych głosowano, dla tego należy się spodziewać, że izba parów, do której taż ustawa teraz dostać się musi, jeszcze na tych posiedzeniach z takową się uwinie. Jakoż zbliża się ona do końca w swęj dyskusyi nad ustawą nauki, którą potóm izba deputowanych zajmować się będzie.

Na témże posiedzeniu izby deputowanych postanowiono jednogłośnie, wziąć pod obrady wnioszek panów Berville i Vivien, którym zamierzono to prawo, jakie dramatycznym autorom przynależę pod względem ich dzieł przedstawianych przez teatry, w równym stopniu także na ich spadkobierców rozciągnąć, podobnie jak jest rozciągnięte prawo własności autorów dzieł drukowanych. Nakoniec przyjęto 216 głosami przeciw 14 wnioszek do ustawy, którym zwolanie rocznego kontyntyngentu 80,000 ludzi nakazano.

Z Paryża dnia 19. maja. Aczkolwiek wszystkie angielskie piama a najszczególniej

gazeta *Times*, która zwykle bardzo dobrze jest zawiadomiona, stanowczym tonem zapewnia, że Król Francuzów uda się tej jesieni w podróż do Anglii, jednakże tutaj zawsze jeszcze mocno o tém powatpiewiają, aby zamysł Ludwika Filipa w tej mierze był już nieodzowny. Przeszkody, które podróży tego Króla na zawadzie stoją, nie są w samej rzeczy tak mało, aby je przewyższyły korzyści, jakieby sobie z wykonania takowego planu obiecywać można. Nadmienimy tu tylko o niedowierzaniu, jakie w publicznej opinii Francuzów przeciw samodzielności francuskiej polityki gabinetowej panuje, a któreto niedowierzanie chociaż zupełnie jest bezzasadne, jednakże w osobistém zjechaniu się Ludwika Filipa i najznakomitszych jego ministrów z Królową Wiktoriją i jej radcami, znalazłoby bez wątpienia wielki zasitek. We Francji nie wolno bardziej niż w którymkolwiek innym europejskim kraju lekceważyć przesądów narodu w tém mniemaniu, że uprzedzenia te przecież nakoniec potędze prawdy ustąpić muszą. Przesady ludu we Francji w wielu znanych wypadkach i kwestjach okazały się mocniejszymi, niż najwidoczniejsze korzyści dla kraju, a ta niechęć przeciw domniemanemu angielskiemu wpływowi, mogłaby się zawaze, gdyby ją zaniedbano, podług czasu i okoliczności w wielki historyczny moment zamienić.

Rzeczą jest osobliwszą, że dziennik *National*, który się za sprawą marynarki francuskiej w ogólności, z wielką gorliwością, a przy swoim związku z wielą okrętowymi oficerami także zwykle z dobrą znajomością rzeczy ujmuje, dotychczas o piśmie księcia Joinville ani słowa nie nadmienił. Wszelako spodziewać się należy, że główny ten organ partji republikańskiej jeszcze się z większą energią niż pisma legitymistowskie przeciw zdaniu i twierdzeniu pomienionego księcia oświadczy, gdyż dziennik *National* utrzymywał już od dawna, że Francya jest powołana do tego, aby była morską potęgą pierwszego stopnia, i dla tego trudno, aby się zgodził z zdaniem księcia Joinville, że Anglija nawet w najniepomyślniejszym wypadku na morzu, zawsze jednak będzie miała nad Francją niejaką przewagę. Zastępuje na wzmiankę to, że słychać, iż księżę utrzymuje niejaki związek z panem Thiersem.

Rozruchy, które w sąsiedniej Szwajcaryi pojawiać się zaczęły, skłoniły nasz gabinet do tego, że przyspieszył odjazd hrabiego Pontois jako posta do Berny. Pomieniony hrabia był 12. maja u króla na osobnym posłuchaniu, i wybiera się niezwłocznie opuścić Paryż. Weźmie

on z sobą instrukcye dla doradzania rządzącemu Kantonowi do użycia wszelkich środków, aby rozruchy w Kantonie Wadt dalej się nie rozszerzały. Słychać, że radykaliści szwajcarscy zostają w związku z tajnymi towarzystwami we Francji.

Wiadomo, że przed niejakim czasem w okolicy Lugdunu zabrano kilka skrzyń z guzikami dla gwardyi narodowej, mającemi na sobie herb Henryka V. Teraz puszczone tamże w obieg także monetę pięcio-frankową z wizerunkiem pomienionego księcia.

Jenerał Boyer, dawny prezydent rzeczypospolitej Hajtyjskiej odjechał z Hawre do Jamajki. Dziennik *Siecle* utrzymuje, że ten człowiek przez swój jeszcze wielki wpływ na wyspie Hajty i z powodu swego pochodzenia z francuzkich rodziców zdołałby łatwo pomienioną rzeczpospolitą nakłonić do tego, aby pod protektorat francuski się poddała.

Hiszpańscy karlistowscy zbiegowie, którzy się w znacznej liczbie w miastach nad granicą pirenejską zebrali, mają być teraz wszyscy na rozkaz rządu do północnych departamentów przeprowadzeni.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 18. maja. Izba reprezentantów zajmuje się już od miesiąca obradami nad zaprowadzeniem cła dyferencyjalnego; lecz im dłużej te obrady się ciągną, tém bardziej różnią się zdania, tém dziwniej krzyżują się z sobą najsprzeczniejsze przemysłowe i lokalne interesa, które do tej sprawy należą. Prowincya Lüttich, która się zaraz z początku przeciwną temu projektowi okazała, utrzymuje ciągle silną a nawet groźną opozycyję przez swoich reprezentantów, przez swoje dzienniki, zgromadzenia i deputacyje swych fabrykantów, ponieważ w mogącym wyniknąć odwecie ze strony rządu holenderskiego upatruje zniszczenie swoich głównych gałęzi handlu i przemysłowości. Rzeka Mas nie powinna być poświęcona rzecze Skaldzie — jest hasłem prowincyi Lüttich, i rozważając w istocie znaczny handlowy ruch tejże prowincyi z Holandją, który przez wywóz towarów $6\frac{1}{3}$ milionów franków, a przez wprowadzanie $3\frac{1}{3}$ milionów franków w obieg puszcza, tedy łatwo można pojąć obawę, jaka tutaj z powodu zmniejszenia holenderskiego targu powstała.

W Gandawie sprzyjała z początku powszechnie opinia publiczna temuż projektowi; później jednak zaczęto się obawiać, aby przeto przywóz różnych surowych produktów, jak

np. cukru, bawełny i t. d. nie podrożał; w końcu przecie oświadczono się z chęcią przystania na cło dyferencyjalne, wszakże pod jednym ważnym warunkiem, to jest, aby kwestyję handlową połączyć z kwestyją przemysłu, i żeby Izba zaczęła najprzód od podniesienia cła na niektóre, mianowicie gandawskie wyroby przemysłowe, a wtedy dopiero cały ten system zaprowadzeniem dyferencyjalnego cła uwieńczyła. W takimto sposób oświadczyli się gandawscy deputowani w izbie, i wnieśli wyraźną mocyję, aby obie te kwestyje były jako razem do siebie należące, uważane i roztrząsane. Lecz minister spraw wewnętrznych sprzeciwił się stanowczo temuż wnioskowi i zażądał, aby najprzód czysto-handlową kwestyję rozwiązano, nimby do jakiejś zmiany taryfy na korzyść tej lub owej gałęzi przemysłu przystąpić można. Wniosek gandawskich deputowanych został też znaczną większością głosów odrzucony. — Ledwie jednak uprzednią kwestyję gandawską załatwiono, już hrabia Meeus, gubernator tutejszego wielkiego banku, wystąpił niespodzianie znową mocyją, aby na teraz tylko nad zasadą zaprowadzenia cła dyferencyjalnego głosowano, a wykonanie jej aż w następnym roku zregulowano. Trudno wszakże przypuścić, aby rząd zezwolił na ten wniosek, którego przyjęcie, jako dzisiejszy numer dziennika *Journal de Bruxelles* wykazać usiłuje, raczejby trudności na przyszłość powiększyło niż umniejszyło. Jakikolwiek zaś skutek te obrady wziąć mogą, tedy przemysłowy i handlowy stan kraju przez samą tylko zmianę systemu żeglugi i cła nie będzie znacznie polepszony; jedynie traktat handlowy z jakimś sąsiedniem państwem może znowu nieco przemysł podźwignąć. Jeżeli więc niekiedy istnienie wszelka w tym względzie nadzieja ze strony Niemiec i Francyi, tedy wypada tylko pochwalać życzenie wielu deputowanych, aby bliższe handlowe związki z Holandiją zawarto, i sam rząd weźmie niezawodnie to życzenie pod dostateczną rozwagę.

Holandycja.

Z Hagi dnia 19. maja. Projekt cła dyferencyjalnego, który Belgija przez swoich pełnomocników zamierza przedłożyć do usankcjonowania, nie wzniesła tutaj wielkiej obawy. Sam rząd belgijski zdaje się wspierać wniosek jednego z członków stronnictwa *juste milieu*, dotyczący odroczenia tej kwestyi, i rządzą poważecznie, iż ministrowie pomienionego kraju będą korzystać z tej okoliczności, aby roztrząsanie tej kwestyi do późniejszych porządków odwleć. Król belgijski życzy sobie

handlowego traktatu z Holandiją, lecz dokonanie powyższego projektu byłoby złym początkiem do takowego środka. Również życzy sobie i Holandycja tegoż samego, i chyba tylko istotni nieprzyjaciele obudwu krajów mogą pragnąć utrudnienia i odwołki wszelkich handlowych stosunków pomiędzy temi krajami.

Państwo Papięzkie.

We dwa dni po ogłoszonym w naszej Gazecie pod dniem 21. maja b. r. wyroku mianowanej dnia 26. sierpnia z. r. komisji wojskowej, to jest dnia 13. marca, wydano w Bononii powtórnie wyrok na czterdzieści i jeden osob, które się buntu przeciw swemu monarsze i rządowi dopuściły, gdyż w nocy d. 8. września z. r. uzbroiwszy się w strzelby, pistolety i żelazne widła zebrały się przed bramą *di Strada Maggiore* koło Bononii i ruszyły do Imola, w tej nadziei, iż za pomocą tamtejszej załogi wojska liniowego, spodziewając się że zachwieją jej wierność, dostaną w swoje ręce kardynała legata z Ravenny, który właśnie podówczas w Imola się znajdował, poczem zatkną chorągiew buntu i rząd papięzki obalą. Po drodze, w S. Nikolo zrabowali ci buntownicy koszary, w których się tylko dwóch papięzkich dragonów znajdowało, gdyż reszta zajęta służbą, była nieobecna; potem w dalszym swoim pochodzie wpadli na brygadyjera Gaetano Gallerant, zabrali mu konie i broń, i dali kilkakrotnie ognia do dragona Pietro Salvi, który z pomienionym brygadyjerem od eskorty dylizansu powracał, przezco go niebezpiecznie zranili. — Gdy się plan napadnięcia z nienacka na Imola nie powiódł, poszli buntownicy w różne strony w rozsypkę, naczelnik ich umknął jeszcze przedtem, a kilku z nich, na których pomieniony wyrok wydano, schwyтали ochotnicy i karabiniery papięzcy i oddali w ręce sprawiedliwości.

Powyższym wyrokiem, wydanym po wysłuchaniu obrońców oskarżonych, zostali trzej na dwadzieścia lat na galery; dwudziestu dziewięciu na piętnaście lat na galery; jeden na dziesięć lat na galery, a dwóch na trzy lata więzienia skazani.

Następnie zabrany w czasie popełnionego przestępstwa ruchomy majątek wszystkich osądzonych przypada podług wyroku na rzecz rządu jako wynagrodzenie zrażonej przez zbrodniarzy szkody.

Guerrino Montanari, oskarżony o dostarczenie delinkwentom żelaznych widel, którymi byli uzbrojeni, został przez wojskową komisję z powodu, że niegodziwego zamiaru

z jego strony dostatecznie nie udowodniono, tymczasowie na wolność puszczony.

Powyższą sentencję przeczytano osądzonym dnia 16., 22. i 26. marca b. r. z tym dodatkiem, że Ojciec święty powodowany najwyższą łaskawością odstąpił od zabrania ruchomego ich majątku, poczem osądzonych niezwłocznie na przenałżne miejsce kary odstawiono.

Kraków.

Senat rządzący wydał akt zwołujący zgromadzenie reprezentantów na dzień 3. czerwca r. b. pod prezydencją senatora Księżarskiego. Zgromadzonym reprezentantom przedłożone będą rachunki z administracji grosza publicznego, tudzież projekta do praw finansowych i dotyczących ustawodawstwa cywilnego, oraz karnego. Między innymi będzie pod rozwagę izby prawodawczej podany projekt do zniesienia rozwodów, do zaprowadzenia kas oszczędności, do zniesienia loteryi i zastąpienia dochodu z tego źródła przez zaprowadzenie opłat od wyszynku wódek w Okręgu.

Tutejszy dyrektor przedsiębiorstwa teatru, dawał d. 20. maja na Biela na och *majówkę* dla artystów dramatycznych krakowskich. Rano puszczono się Wisłą na pięknym baciku przy odgłosie muzyki do tego rozkosznego ustronia. Po śniadaniu nastąpiły tańce. Potem dano obiad na 50 osób, przy którym spełniono toast na cześć jw. Prezesa i Senatu rządzącego, który postawiwszy scenę na dzisiejszdy stopie wzniosłego odrodzenia, stał się nowym jej założycielem i przedmiotem uwielbienia wszystkich Krakowian. Nastąpiły inne toasty, czytano wiérsze zachęcające do stałego poświęcenia się scenie krajowej, a wszystkiemu towarzyszyła szlachetna wzorowa harmonija, jakiej tylko pomiędzy synami Muz i przyjaciółmi sztuk pięknych widzieć można przykłady. Wieczorem zebrano się w rozkosznym miejscu zwaném Skąły panieńskie, gdzie jeszcze ponowiono toasty dziękczynne, i dopiero po 8ej godzinie rozłączono się na dwie partyje, z których jedna ładem a druga wodą powróciły do miasta.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Z Białej, dnia 26. maja. Zasiwy jare odbyły się u nas przy sprzyjającym czasie, wyjąwszy ziemniaków, których sadzenia przeszkadzała od dni 10 częste deszcze. Oziminy, o które się tak z nastaniem wiosny trwożono, poprawiły się tak bardzo że do najlepszych nadziej upoważniają, w skutek czego zboże, które się było nieco w cenie podniosło, teraz znowu spadać zaczyna, tak iż dzisiaj trudno o kupca, któryby dał za korzec najprzedniejszej pszenicy 5 zr. 30 kr., a zwyczajnej 4 zr., żyta zaś po 3. zr. mon. kon. — Łąki i koniczyńska oblicują także dużo siana; drzewa owocowe w najpiękniejszym są kwiecie.

W sąsiednich nam Prusiech, propinacyja doznaje od niedawna dotkliwego ubytku: Oto Rząd krajowy oświadczył życzenie, aby duchowieństwo więcej niż dotąd wpływem swoim przyczyniało się do odprowadzenia ludu prostego od nałogu zapijania się wódką; w skutek tego, zawiązało się *towarzystwo wstrzemięźliwości*, do którego już całe gminy z złożeniem przyjętych w takim razie ślubów poprzętały. Przykład ten znajdzie bez wątpienia i na naszym pograniczu naśladowców, a z czasem może i dalej w nasz kraj się rozszerzy, i w skutkach swoich nie będzie bez wpływu na wartość dóbr ziemskich. (??).

Z Gdańska dnia 21. maja. W skutek lepszych doniesień z Anglii objawił się u nas ruch w handlu zbożem. Ostatniemi datami zakupiono do 2000 łasztów pszenicy i do 400 łasztów żyta, a nawet na łasce pszenicy postąpiono o 10 do 15 zł. pr., a mianowicie placcono za łaszt czelnej jasnopstrój 132 do 133 zł. pszenicy od 380 do 385 zł. pr., dobrej jasnopstrój 131 zł. od 360 do 365 zł. pr., czelnej patrój 129 do 130 zł. po 350 zł. pr. Wielu oddawało się już przyjemnej nadziei, że przecie raz nadeszła dla handlu zbożowego przysiężna, tak bardzo wyglądana konjunktura, — atoli dzisiejsza poczta londyńska przywiozła znowu złe wiadomości, w skutek których zupełna cisza na naszym targu zbożowym nastąpiła. — Żyta mamy dostateczne zapasy, a pokup mały: Łaszt 120 zł. po 170 zł. pr., a 123 zł. po 190 zł. pr.

(Preuss. Handl. Zeit.)

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 22. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nadw.)

Dziela elementarne. — Nóty. — Książki do nabożeństwa najozdobniej

FRANCISZEK GALIŃSKI,

utrzymujący magazyn

DZIEŁ KUNSZTU I NÓT

WE LWOWIE

na placu **Erdynanda**, w domu HUDETZA,

poleca swój skład dzieł, kunsztu i cynkografię, we względzie wszelkich przedmiotów i robót do tego zawodu należących. — Również dostarcza biletów wizytowych i kart adresowych, wexłów, asygnacyj i t. d. i t. d.

Litografje — Akwarelle — Książki z rycinami.

oprawne. — Najrozmaitszy wybór potrzeb do

pisania i do rysunkow. Bordiury i ramy zlociste.

W magazynie dzieł, kunsztu i nót Franciszka Galińskiego

we Lwowie dostać można:

Ceny monetą konwencyjną.

- A**becadlo nowe polskie dla dzieci i młodzieży. 8. Lwów. 48 kr.
Abecadlo polskie z obrazkami dla dobrych dzieci z nauką zgłoskowania i czytania. 8. Lwów. 1 zr. 15 kr.
Alfabet najnowszy polski historyczno - obrazkowy. Ofiarowany dobrym i pilnym działkom. 8. Warszawa. 1 zr. 15 kr.
Biblijoteczka dla dobrych dzieci. Warszawa. 3 zr.
Franuś dobry i zły Kostuś, czyli życie dwojga równie wychowanych dzieci. Leszno. 1840. 1 zr.
Historyja biblija dla dzieci. Wyciąg z dzieła Pana Krzysztofa Schmidt. Z 50 wignetami i obrazkami na czele dzieła. 8. Lwów. 1 zr. 15 kr.
Powieści moralne dla dzieci, przez autorkę pamiętki po dobrej matce. Warszawa. 1841. 1 zr. 30 kr.
Zbiór nowy Bajek dla dzieci z 12 obrazkami. Lwów. 1 zr.
Złote ziarna: powieści dla zabawy i nauki dzieci przez Franciszka Kowalskiego z 16 obrazkami. Lwów. 1 zr. 15 kr.
-
- B**enedicht J., Divertissement pour Piano: sur Don Pasquale op. 34. Mayence 54 kr.
Bertini H. *jeune*, fantaisie brillante pour Piano sur des motifs favoris de Maria di Rohan, de G. Donizetti. op. 151. Mayence. 1 fl. 12 kr.
Gregoir J., Souvenir du Stabat Mater di Rossini pour Piano. op. 32. Mayence. 1 fl.
Herz H., Variations caracteristiques pour Piano, sur un theme arabe. op. 137. Mayence. 1 fl. 30 kr.
Kullak T., Marie, die Regimentstochter. Berlin. 1 fl. 16 kr.
Liszt T., Reminiscences de Norma. Mayence 2 fl. 24 kr.
Thalberg S., gr. fantaisie sur l'opera de Rossini Semiramide, pour le Piano. Leipzig. 2 fl.
Stecki Hr. L., Spiewka „Przylecieli Sokołowie“ z towarzyszeniem fortepianu. Lwów. 20 kr.
Lanner J.	Hexentanz. Walzer für das Pianoforte.	op. 203.	45 kr.
—	„ die Rosensteiner	„	op. 204. 45 kr.
—	„ Almakstänze	„	op. 205. 45 kr.
Lanner's	Nachlass	„	1 fl.
Strauss T.	Minos - Hlänge	„	op. 145. 45 kr.
—	die Lustwandler	„	op. 146. 45 kr.
—	„ die Dämonen	„	op. 149. 45 kr.
—	„ Künstler Ball-Tänze	„	op. 150. 45 kr.
—	„ Tanz - Capricen	„	op. 152. 45 kr.
—	„ Lorley - Rhein - Hlänge	„	op. 154. 1 fl.
—	„ Brüder Lustig	„	op. 155. 45 kr.
Adam V.	Pferde - Ragen 8 Blatt Lithographien	.	4 fl. 30 kr.
Banza Al v.	dto. dto. dto.	.	4 fl. 30 kr.